

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **AutoESA a.s.**, se sídlem K učilišti 170, Praha 10, zast. JUDr. Petrem Tomanem, LL.M., advokátem se sídlem Trojanova 2022/12, Praha 2, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2019, č. j. ČOI 122322/19/O100/2200/19/HI/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 4. 2021, č. j. 57 A 6/2020 – 61,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodnutím ze dne 25. 9. 2019, č. j. ČOI 122322/19/O100/2200/19/HI/Št (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítl rozklad žalobkyně a potvrdil rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2019, č. j. ČOI 66467/19/2200 (dále jen „*prvostupňové správní rozhodnutí*“), jímž byla žalobkyně uznána vinnou z porušení právní povinnosti tím, že dne 13. 3. 2018 ve své provozovně U Letiště 2, Plzeň, kde podniká:

- 1) porušila zákaz používání nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 4 ve spojení s § 5a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, neboť v rozporu s požadavky odborné péče opomenula spotřebiteli před uzavřením kupní smlouvy uvést podstatné údaje o nabízeném vozidle Volkswagen Touran 1,9 TDi / 77 kW, 2004, nafta, manual, modrá v hodnotě 94 000 Kč, a to o tom, že vozidlo vykazuje závady spočívající v poškozených tlumičích, ve vadném dvouhmotovém setrvačnicku, v poškozeném nebo deformovaném chladiči a v nefunkčním naklápění světel, a dále o tom, že stav tachometru neodpovídá počtu ujetých kilometrů, když tyto informace

byly uvedeny v kupní smlouvě, resp. v dokumentu „Protokol o předání vozidla ke kupní smlouvě č. 1252163“ a „Protokol o stavu vozidla / předání vozidla ke kupní smlouvě č. 1252163“, který spotřebitel obdržel jako součást kupní smlouvy při jejím uzavření, jak bylo zjištěno kontrolou provedenou dne 13. 3. 2018 v provozovně U Letiště 2, 301 00 Plzeň, čímž naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele;

- 2) porušila zákaz používání nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 4 ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, neboť v rozporu s požadavky odborné péče uvedla spotřebiteli nepravdivé údaje o nabízeném vozidle Volkswagen Touran 1,9 TDi / 77 kW, 2004, nafta, manual, modrá v hodnotě 94 000 Kč, a to o tom, že se jedná o vozidlo, které vyžaduje toliko provedení základních úkonů spojených s výměnou provozních kapalin a filtrů, ačkoli ve skutečnosti se jednalo o vozidlo vyžadující zvýšenou míru oprav a údržby, když tyto informace byly uvedeny v dokumentu „Protokol o stavu vozidla / předání vozidla ke kupní smlouvě č. 1252163“, který spotřebitel obdržel jako součást kupní smlouvy při jejím uzavření, jak bylo zjištěno kontrolou provedenou dne 13. 3. 2018 v provozovně U Letiště 2, 301 00 Plzeň, čímž naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Za spáchání přestupku byla žalobkyni uložena úhrnná pokuta ve výši 100.000,- Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč.

[2] Zrušení obou správních rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení se současným přiznáním náhrady nákladů řízení se žalobkyně domáhala žalobou, v níž namítala zkrácení svých práv z důvodů neprovedení výsledku inspektorky provádějící kontrolní nákup. Brojila také proti pravdivosti samotného výroku o vině, přičemž poukazovala na předložení Protokolu o stavu vozidla před uzavřením smlouvy a na to, že tento je výstupem její odborné péče, není nositelem podstatných informací a popis v něm je popisem míry opotřebení, nikoliv vad ovlivňujících funkčnost vozidla. Nesouhlasila tedy s označením informace, že vozidlo potřebuje jen základní úkony jako výměna provozních kapalin a filtrů, jako nepravdivé ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. S odkazem na § 1811 občanského zákoníku nesouhlasila ani s tím, že by se dopustila klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele neinformováním spotřebitele o závadách a nesouladu stavu tachometru s počtem ujetých kilometrů. Namítala také hrubý nepoměr následku přestupku s výší trestu. Poukazovala na to, že je v této věci trestána opakovaně. Argumentaci rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 – 35, co se týče výkladu pojmu „dostatečný předstih“, považuje za nepřiléhavou. S odkazem na čl. 39 a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a dále čl. 6 a čl. 7 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod žalobkyně namítá, že žalovaná neprokázala porušení ustanovení zákona o ochraně spotřebitele. Závěrem dodává, že nebyly naplněny znaky přestupku a že možnost výměny vozu do deseti dnů bez udání důvodu měla být akceptována jako významně rozšířená možnost vrácení vozidla.

I.A Rozsudek krajského soudu

[3] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 15. 4. 2021, č. j. 57 A 6/2020 – 611 (dále jen „*napadený rozsudek*“), žalobu jako nedůvodnou zamítl. Z velké části odkázal na argumentaci prvoinstančního rozhodnutí, neboť formulace žalobních bodů se zčásti ztotožňovala s námitkami uvedenými v odvolání žalobkyně, a neshledal důvod žalované v její argumentaci cokoliv vytknout.

[4] Žalovaná zakládá svá rozhodnutí na tom, že prodávající je povinen v každé fázi jednání již

pokračování

od počátku uvádět úplné, pravdivé a srozumitelné informace ohledně předmětu koupě. Není tedy možné poskytnout některé podstatné údaje až bezprostředně před uzavřením smlouvy. Žalobkyně je postižena za dva okruhy pochybení, tedy opomenutí uvést spotřebiteli před uzavřením kupní smlouvy podstatné údaje týkající se stavu nabízeného vozidla, dále za to, že v rámci prohlídky vozidla uvedla nepravdivé informace stran rozsahu údržby a oprav, které dané vozidlo vyžaduje. Krajský soud upozornil na to, že žalobní tvrzení se do určité míry mívá s rozhodovacími důvody uvedenými v napadeném, resp. prvoinstančním rozhodnutí. Žalobkyně ve valné části svých tvrzení brojí vůči tomu, že žádné nepravdivé informace spotřebiteli neposkytla, resp. že pro zjištění stavu vozidla udělala maximum a s ohledem na své stáří nemůže být vozidlo v perfektním stavu. Ve shodě s žalovanou má soud za to, že takto formulovaná argumentace není s to nijak zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobkyně se brání vůči něčemu, co jí není v popisu skutku ad 1) prvoinstančního rozhodnutí kladeno za vinu.

[5] Krajský soud se neztotožnil ani s tvrzením žalobkyně, že Protokol o stavu vozidla není nositelem podstatných informací, neboť vozidla stejného typu a stáří se mohou, co se technického stavu týče, diametrálně lišit například z důvodu rozdílné servisní historie. Soud upozorňuje, že žalobkyniní shromážděné údaje o konkrétním vozidle byly poskytnuty až při podpisu kupní smlouvy.

[6] Soud dále konstatoval, že žalovaná se řádně vypořádala s otázkou významu opomenutých informací pro rozhodnutí spotřebitele ohledně koupě, když správně uvedla, že nutnost vynaložit zvýšené náklady na odstranění vad vozidla uvedených v protokolu by mohla vést kupujícího k přehodnocení jeho záměru vozidlo zakoupit. Rozhodnutí ohledně koupě představuje ve smyslu judikatury Soudního dvora Evropské unie komplexní proces skládající se z jednotlivých dílčích rozhodnutí učiněných v rámci kontraktačního procesu. Poskytovat úplné a pravdivé informace musí obchodník spotřebiteli v každé této fázi. Soud podotkl, že v daném případě by nebyl problém těmto požadavkům dostát, neboť obchodník mohl mít protokol u sebe. Vůle spotřebitele vozidlo zakoupit by se tak od počátku formovala na základě úplných informací s vědomím nutnosti vynaložení dalších nákladů.

[7] K odkazu žalobkyně na program výměny vozu do deseti dnů soud vyslovil, že se jedná o zcela odlišný nástroj závazkového práva, který, byť může být pro spotřebitele výhodnější než zákonná úprava, nemůže zhojit netransparentnost jejího jednání vůči spotřebiteli v rámci procesu koupě.

[8] Ohledně tvrzení žalobkyně, že správní orgán neprokázal, že by v rámci obchodní transakce uváděla nepravdivé informace, soud uvedl, že se žalobní tvrzení pohybují pouze v obecné rovině a žalovaná stejně jako prvoinstanční orgán jasně a srozumitelně uvedly, že informace, kterou poskytl zaměstnanec žalobkyně spotřebitelce o nezbytnosti provedení údržby pouze v rozsahu výměny provozních kapalin a filtrů, byla v rozporu se skutečností.

[9] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku poukazující na porušení procesních práv žalobkyně neprovedením výsledku inspektoriky, kdy žalobkyně argumentovala tím, že jí „*nebylo umožněno se zeptat inspektoriky, jak dlouhá doba uplynula, když nebyl realizován její výsledek.*“ Pořízený audiozáznam věrně reprodukuje průběh obchodní transakce a jasně z něj tedy vyplývá, po jaký časový úsek kontrolní nákup probíhal. Navíc časový odstup mezi uvedením neúplné (nepravdivé) informace a předložením protokolu o stavu vozidla nemá vzhledem k povinnosti uvádět úplné informace v průběhu všech dílčích fází obchodní transakce z hlediska odpovědnosti žalobkyně za přestupek žádnou relevanci.

[10] Žalobkyně se tedy svým jednáním dopustila klamavých obchodních praktik ve smyslu § 5a odst. 1 a § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Jakékoliv pochybení ze strany žalované soud neidentifikoval a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

II.A Kasační stížnost žalobkyně

[11] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, ve které navrhla napadený rozsudek i obě správní rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení z důvodu nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. S odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. uvádí, že předcházející řízení bylo zatíženo vadami, které mohly ovlivnit jeho zákonnost, a proto měl soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Vady spatřuje v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s ním v rozporu, a dále že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem. Za nesprávně posouzenou právní otázku pak považuje tvrzenou klamavou praktiku.

[12] Stěžovatelka s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2014, č. j. 62 A 44/2013 - 51, týkající se podmínek pro naplnění skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky dle § 4 odst. 1 ve spojení s § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť v něm nebylo uvedeno, zda a jak by pozdější poskytnutí informací spotřebitelce bylo způsobilé ovlivnit její chování.

[13] Rozhodnutí dále považuje za nezákonné z důvodu zamítnutí výsledku inspektorky. Zvukový záznam o provedené kontrole přitom označuje za nesrozumitelný, navíc z něj není patrné, co bylo uvedeno na letáku za oknem nabízeného vozidla, a co ukazoval prodejce inspektorce na monitoru.

[14] Stěžovatelka označila za nepravdivý výrok 1) napadeného rozhodnutí, neboť na ceduli za oknem nebylo pole „skutečný počet ujetých kilometrů“ vyplněno a realitu nebylo možné zjistit, přičemž prodejce na otázky spotřebitelky odpovídal pravdivě. Kompletní informace o vozidle byly předány před uzavřením smlouvy.

[15] V rozsudku chybí dostatečné vypořádání se s předběžnou otázkou – pojmem „průměrný spotřebitel“. S odkazem na bod 18 (6) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách upozorňuje stěžovatelka na to, že je nutné posuzovat nekalé praktiky z pohledu průměrného člena dané skupiny spotřebitelů. Dále poukazuje na to, že směrnici oslabuje institut obvyklého reklamního přehánění a že průměrně inteligentní spotřebitel počítá s tím, že u vozidla určitého stáří bude vynakládat nezanedbatelné náklady na údržbu vozidla a opotřebení některých dílů.

[16] Stěžovatelka se brání tím, že je nereálné, aby měla protokoly ke všem vozidlům u sebe tak, aby do nich spotřebitel mohl nahlédnout. Požadavek, aby obchodník poskytoval spotřebiteli úplné informace v každé jednotlivé fázi obchodu, považuje za technicky nemožný.

[17] Z § 1811 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, stěžovatelka vyvozuje, že nemohla porušit svoji zákonnou povinnost, když spotřebitelce poskytla protokol o stavu vozidla po prvotním seznámení s vozidlem ještě před uzavřením smlouvy. Za nekalou praktiku by se dle jejího názoru dalo považovat pouze poskytnutí až po uzavření smlouvy. To dle stěžovatelky vyplývá i z komentáře k danému ustanovení. Rovněž směrnice 2006/123/ES a 2000/31/ES stanoví tuto povinnost před okamžik, než je spotřebitel vázán smlouvou.

pokračování

Stěžovatelka proto považuje za nezákonný závěr soudu, že prodejce vozidla by měl již od počáteční fáze obchodního jednání spotřebiteli uvádět úplné, pravdivé a srozumitelné informace ohledně předmětu koupě.

[18] S odkazem na bod 6 napadeného rozsudku stěžovatelka konstatuje, že soud dále nijak nerozporoval tvrzení žalobkyně, že protokol je koncipovaný mimo kupní smlouvu a byl přehledný. Naopak z bodu 29 je zřejmá výtka soudu, že stěžovatelka měla spotřebitelku informovat o tom, že podrobný stav vozidla je popsán v daných protokolech a měla by jim v momentě, kdy jí budou předloženy, věnovat zvýšenou pozornost. Toto však není dle stěžovatelky její povinností.

[19] Stěžovatelka dále trvá na tom, že žádné informace před uzavřením smlouvy ani neopomněla, ani nezatajila, pouze je žalované v souladu se zavedenou procedurou postupně předávala, přičemž rozhodnutí spotřebitele se v případě koupě ojetého vozidla obvykle z logických důvodů formuje postupně. Upřesnění informací v písemné formě je dle názoru stěžovatelky pro spotřebitele výhodnější, neboť je nezapomene a může se jimi v případě koupě vozu, co se potřebné údržby týče, řídit.

[20] Závěrem stěžovatelka poukazuje na neúměrnou výši pokuty a požaduje náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V případě, kdy by Nejvyšší správní soud přes uvedenou argumentaci naznal, že pokuta byla udělena oprávněně, měl by zkoumat její (ne)přiměřenost.

II.B Vyjádření žalované

[21] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. V některých částech odkazuje na svá rozhodnutí i na rozsudek krajského soudu. Dále s odkazem na § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), doplňuje, že stran dokazování není vázána návrhy účastníků, nicméně vždy provede důkazy potřebné ke zjištění stavu věci, jako tomu bylo i v tomto případě. S ohledem na ostatní důkazy byl výslech inspektorky nadbytečný, s čímž se ztotožnil i krajský soud.

[22] K námitce nepravdivosti výroku 1) napadeného rozhodnutí žalovaná uvádí, že se s tvrzením stěžovatelky neztotožňuje. Seznámení spotřebitele s podstatnými informacemi odlišnými od informací v nabídce až v okamžiku, kdy má dojít k podpisu smlouvy, považuje s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 – 35, za zcela nedostatečné a takový postup je nesouladný se zákonem.

II.C Replika stěžovatelky ke vyjádření žalované

[23] V reakci na vyjádření žalované stěžovatelka považuje za nutné znovu upozornit na opomenutý důkaz v podobě výslechu inspektorky a k odkazu na výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 146/2017 uvést, že spotřebiteli na základě zkušební jízdy nevznikají žádné další povinnosti. Stěžovatelka uvádí, že je z předchozí obchodní praxe přesvědčena, že žádný spotřebitel se k tomu necítí subjektivně povinován a dle jejích interních statistik se asi 15 % zákazníků po zkušební jízdě rozhodne vůz z jakýchkoli důvodů nekoupit.

[24] Stěžovatelka dále poukazuje na to, že Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES o elektronickém obchodu stanovují povinnost poskytnout rozhodující informace před okamžik, než je spotřebitel vázán smlouvou. Spatřuje tedy rozpor mezi citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu a uvedenými směrnici.

[25] Následně stěžovatelka uvádí popis průběhu prodeje. Spotřebitel po vstupu získá základní orientaci na ploše s nabízenými vozy, osloví prodejce, který mu konkrétní vůz zpřístupní k prohlídce interiéru. V případě trvajících zájmu prodejce vůz nastartuje, v případě žádosti umožní rovněž vizuální prohlídku na zvedáku a zkušební jízdu. Poté seznamuje spotřebitele s technickým stavem vozidla. Protokol o stavu vozidla předchází předložení kupní smlouvy. V tento moment činí spotřebitel definitivní rozhodnutí, zda vůz koupí či nikoliv.

[26] Stěžovatelka opakovaně upozorňuje na to, že popisovaný způsob prodeje není v rozporu s požadavkem odborné péče ani nenarušuje ekonomické chování spotřebitele, neboť ten činí finální rozhodnutí teprve po vyhodnocení všech informací. Trvá na tom, že všechny informace byly poskytnuty před podpisem kupní smlouvy. Tvzení žalované o předložení podstatných informací až v okamžiku, kdy byl spotřebitel ke koupi vozidla rozhodnut, považuje s ohledem na fakt, že se jednalo o fiktivní nákup, za ryze spekulativní. Závěrem stěžovatelka projevuje nesouhlas s tvrzením žalované ohledně přiměřenosti sankce.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[28] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatelka napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[29] Kasační stížnost není důvodná.

[30] Soud na základě zkoumání přípustnosti uplatněných kasačních důvodů v první řadě vypořádává otázku (ne)přiměřenosti sankce udělené stěžovatelce. Soud konstatuje, že se jedná o námitku, kterou stěžovatelka neuplatnila v žalobě, což činí kasační námitku nepřipustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

III. A Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku

[31] Nejvyšší správní soud se zabýval přezkoumatelností napadeného rozsudku (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážit další kasační námitky. Stěžovatelka namítala, že v rozsudku není uvedeno, zda a jak by pozdější poskytnutí informací bylo způsobivé ovlivnit chování spotřebitele.

[32] Namísto je přitom podotknout, že o nepřezkoumatelný rozsudek se může jednat v případě nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. K obsahu pojmu samotného se Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjadřoval, odkazuje proto na své rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, dle kterého „[z]a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozzeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. [...] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá

pokračování

své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.“

[33] Zdejší soud rovněž v této otázce již vyslovil, že přestože je nutné na dostatečném odůvodnění z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nelze k tomuto přistupovat zcela dogmaticky (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Platí, že z odůvodnění jako celku musí být jasný názor soudu na aspekty rozhodované věci. Nelze „povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno“ (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98). Případné dílčí nedostatky či nízká kvalita rozsudku nezpůsobují samy o sobě jeho nepřezkoumatelnost bez dalšího (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, které není způsobitelné přezkumem pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro něž bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Proto zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí.

[34] Po posouzení předmětného kasačního důvodu Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Je z něj zcela zřejmé, v čem soud spatřuje porušení povinností stěžovatelky vyplývajících pro ni ze zákona o ochraně spotřebitele. Soud jednak odkazoval na prvostupňové rozhodnutí a ztotožnil se se závěrem, že „nutnost vynaložit zvýšené náklady na odstranění vad vozidla uvedených v protokolu by mohla vést kupujícího k přehodnocení jeho záměru vozidlo zakoupit“, jednak argumentaci sám, s ohledem na stěžovatelčiny argumenty, v bodech 29 - 33 doplnil. Kasační soud souhlasí se závěrem krajského soudu. Žalovaná rozsáhle odůvodnila, v čem spatřuje porušení povinností stěžovatelky a kasační soud zde žádné pochybení neshledal.

III. B Namítaná vada řízení způsobující nezákonnost rozhodnutí

[35] Stěžovatelka s odkazem na zásadu materiální pravdy namítala vadu předchozího správního řízení, neboť nebylo vyhověno jejímu návrhu na výslech inspektorky. Argumentovala tím, že ze zvukového záznamu nelze posoudit celkovou dobu, po kterou se inspektorka pohybovala na prodejně, a to, zda byl za oknem vozu leták s informacemi (včetně proškrtnutého pole se skutečným počtem ujetých kilometrů).

[36] Podle § 3 s. ř. „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“ Nejvyšší správní soud namítané porušení zásady materiální pravdy neshledal. Zdůrazňuje, že již ze samotného ustanovení zákona vyplývá, že stav věci nemusí být zjištěn přesně a úplně, nýbrž postačí, když je s využitím zásad legality, proporcionality, právní jistoty a v souladu s veřejným zájmem zjištěn tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Nejvyšší správní soud dále odkazuje na argumentaci krajského soudu a žalované a ztotožňuje se s názorem, že výslech inspektorky je, i s ohledem na provedený výslech prodejce, v dané věci nadbytečný.

[37] Jak uvedl krajský soud, pořízený audiozáznam věrně reprodukuje průběh obchodní transakce od vstupu inspektorky do prodejny až po předložení protokolu o stavu vozidla, tedy i to, po jaký časový úsek kontrolní nákup probíhal. Nejvyšší správní soud rovněž dává krajskému soudu za pravdu v tom, že časový odstup mezi uvedením neúplné (nepravdivé) informace a předložením protokolu o stavu vozidla nemá z hlediska odpovědnosti stěžovatelky za přestupek žádnou relevanci a že je nutné uvádět úplné a pravdivé informace v průběhu všech dílčích fází

obchodní transakce.

[38] Nadto Nejvyšší správní soud uvádí, že proškrtnutý skutečný stav na ceduli za oknem auta není pro spotřebitele jasně vypovídajícím údajem. Může vést například i k myšlence, že údaje souhlasí se stavem tachometru, ne že není stěžovatelce znám. Obdobně jako časový odstup nemá ani fakt, zda bylo políčko proškrtnuto či nikoliv, z hlediska odpovědnosti stěžovatelky za přestupek žádnou relevanci. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší soud uzavírá, že odůvodnění rozhodnutí žalované i rozsudku krajského soudu vychází z řádně zjištěného skutkového stavu.

III. C Nesprávné posouzení právní otázky

[39] Kasační soud dává za pravdu krajskému soudu v tom, že stěžovatelčiny argumenty se částečně mýlí s rozhodovacími důvody, kdy stěžovatelka na základě svých argumentů označuje výrok 1) napadeného rozhodnutí za nepravdivý. Stěžovatelkou napadaná rozhodnutí se zakládají na porušení ustanovení § 4 odst. 4, § 5a odst. 1, § 5 odst. 1 a § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele *se zakazuje užívání nekalé obchodní praxe před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí*. Podle § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele *se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům, okolnostem a omezením sdělovacího prostředku opomene uvést podstatné informace, které v dané souvislosti spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil*. Podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele *se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil*. Podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele *výrobce, dovozce, vývozců, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik*.

[40] Ohledně postupu při posuzování nekalosti praxe odkazuje Nejvyšší správní soud na své rozhodnutí ze dne 23. 10. 2013, č. j. 7 As 110/2014 - 52, podle něhož se nejprve zkoumá, zda daná praktika naplňuje znaky některé z praktik v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, nebo zda se jedná o zakázanou praktiku dle § 5a zákona o ochraně spotřebitele. Teprve v případě, kdy praktika nespadá pod výše uvedené, zkoumá se naplnění znaků dle generální klauzule, tedy (i) rozpor s požadavky odborné péče, (ii) podstatné narušení nebo způsobilost takového jednání podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele, (iii) a to tak, že spotřebitel - kdyby takových nekalých praktik nebylo - by takové rozhodnutí nikdy neučinil. Soud podotýká, že v případě opomenutí uvedení podstatných údajů dle § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele není nutné zkoumat splnění znaků dle generální klauzule. V citovaném rozhodnutí se zdejší soud zabýval i výkladem pojmu rozhodnutí ohledně koupě (resp. pojmu obchodní rozhodnutí či rozhodnutí o obchodní transakci), přičemž došel k závěru, že je nutno jej vykládat extenzivně.

[41] Z tohoto hlediska je příležitý odkaz druhostupňového správního orgánu na Pokyny k provedení/uplatňování Směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách. Pokud se zde uvádí, že se jedná zejména o rozhodnutí navštívit obchod, je nutno podotknout, že se jedná o výčet demonstrativní, nikoliv taxativní, a tento pojem zahrnuje širokou škálu rozhodnutí, která spotřebitel učiní ve vztahu k určitému produktu a patří sem bez dalšího i rozhodnutí souhlasit s předvedením auta obchodníkem či přistoupit k další fázi administrativního procesu, přičemž je nutno zdůraznit, že informace sdělované v jakékoliv fázi prodeje mají vliv na jeho další průběh.

[42] K tomu i krajský soud správně upozornil, že tento pojem je nutno vykládat v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie (viz např. rozsudek ze dne 19. 12. 2013 ve věci

pokračování

C-281/12, Trento Sviluppo srl a Centrale Adriatica Soc. coop. arl proti Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato). Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že pod pojem „rozhodnutí ohledně koupě“ lze bez dalšího podřadit veškerá rozhodnutí ovlivňující spotřebitele při jeho výběru, nehledě na finanční aspekty těchto rozhodnutí, ať už je to cesta do prodejny podnikatele, případně další čas, který zde spotřebitel stráví. Proto nelze bez dalšího argumentovat tím, že informace byly předány před uzavřením kupní smlouvy a protokol byl předán před jejím podpisem. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že mezi rozhodnutí ohledně koupě spadá tedy i rozhodnutí setrvat nadále v prodejně a absolvovat zkušební jízdu či přistoupit k dalším administrativním krokům vedoucím k uzavření smlouvy.

[43] Na posuzovaný případ lze uvedená východiska aplikovat tak, že pokud byla inspektorka v roli spotřebitelky informována prodejcem o určitých vlastnostech vozidla, mohla ji tato informace ovlivnit v rozhodnutí o koupi vozidla, popřípadě i jen v rozhodnutí podniknout zkušební jízdu, které lze rovněž považovat za rozhodnutí ohledně koupě ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Všechny informace, které s ohledem na požadavek odborné péče má podnikatel spotřebiteli předat, mají být spotřebiteli známy před každým rozhodnutím ohledně koupě. Je tedy lichá argumentace stěžovatelky, že byl inspektorce poskytnut protokol o stavu vozidla před podpisem kupní smlouvy. Krajský soud i žalovaná se řádně vypořádaly s posouzením, zda mohla inspektorka v roli spotřebitelky učinit rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinila.

[44] Na základě tohoto se zdejší soud nebude blíže zabývat tvrzeními ohledně protokolu samotného. K námitce stěžovatelky, že není její povinností upozorňovat spotřebitele, aby věnoval pozornost daným protokolům, soud uvádí, že fakt, zda tato povinnost stanovena je nebo není, nemá rovněž pro rozhodnutí ve věci význam.

[45] Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie průměrný spotřebitel má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (srov. rozsudky ze dne 13. 1. 2000, Estée Lauder, C-220/98, a ze dne 12. 5. 2011, Ving Sverige, C-122/10). K námitce nedostatečného vypořádání se s pojmem průměrný spotřebitel dává zdejší soud stěžovatelce za pravdu v tom, že tuto definici je vždy nutno posuzovat ve vztahu ke konkrétnímu případu. Průměrný spotřebitel v České republice očekává, že prodávající, který mu nabízí určité zboží nebo službu, s ním jedná férově, a poskytne mu veškeré potřebné informace tak, aby mohl činit kvalifikovaná rozhodnutí o koupi. Lze předpokládat, že prodejce automobilů má mnohaleté každodenní zkušenosti s (ojetými) automobily, má více informací a znalostí. Ujištění prodejce, že vozidlo je v dobrém stavu vzhledem k jeho stáří a počtu najetých kilometrů a že postačí pouhá výměna provozních kapalin a filtrů, bez dalšího může ovlivnit spotřebitelovo rozhodnutí ohledně koupě, neboť počítá pouze s náklady na tuto opravu, resp. výměnu. Spotřebitel nemůže po ujištění prodejce automaticky předpokládat, že u vozidla určitého stáří bude vynakládat nezanedbatelné náklady na údržbu vozidla a opotřebení některých dílů, neboť nezná servisní historii vozidla – v takový moment může ujištění prodejce jeho rozhodnutí ohledně koupě ovlivnit.

[46] Nejvyšší správní soud dává stěžovatelce za pravdu v tom, že prodejce logicky nemůže „z hlavy“ znát technický stav všech vozidel a mít u sebe v prodejně protokol od každého vozidla, avšak zcela určitě je v jeho silách umístit podrobné informace o technickém stavu vozidla na vozidlo – např. za sklo, případně do interiéru vozidla, aby pak byly k dispozici ihned při zpřístupňování vozidla k prohlídce interiéru, tedy před případnou zkušební jízdou či administrativou vedoucí k uzavření smlouvy. Stěžovatelka by tak dostala své povinnosti informovat spotřebitele předtím, než učiní další rozhodnutí ohledně koupě, což v tomto případě může být i rozhodnutí souhlasit s předvedením výrobku podnikatelem – tedy zkušební jízdou,

případně pak přistoupení k administrativnímu procesu vedoucímu k uzavření smlouvy.

[47] Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti argumentuje § 1811 občanského zákoníku, resp. komentářem k tomuto ustanovení, je třeba konstatovat, že sankce jí byla uložena na základě porušení zákona o ochraně spotřebitele a ani napadený rozsudek na tomto ustanovení své odůvodnění nestaví, byť na ně mohlo být správním orgánem odkazováno. Nejvyšší správní soud považuje za důležité upozornit na to, že instituty ochrany spotřebitele zakotvené v občanském zákoníku jsou soukromoprávní povahy, kdežto instituty v zákoně o ochraně spotřebitele mají veřejnoprávní charakter, byť se soukromoprávními prvky. Z toho vyplývá, že zákon o ochraně spotřebitele se použije především při stanovování veřejnoprávních povinností při poskytování služeb a prodeji výrobků a následných sankcí, jako tomu bylo v daném případě, kdežto z porušení občanského zákoníku vznikají sankce soukromoprávní. Ani argumentaci směrnicemi 2000/31/ES a 2006/123/ES nepovažuje kasační soud za přílehu, neboť jimi není dotčena úroveň ochrany zavedená právními předpisy Společenství a vnitrostátními právními předpisy řešená v této věci.

[48] S ohledem na výše uvedené nepovažuje Nejvyšší správní soud za nutné se podrobněji zabývat argumenty stěžovatelky o tom, že informace před uzavřením smlouvy v souladu se zavedenou procedurou postupně předávala. Soud má za to, že z uvedeného vyplývá, že k porušení stěžovatelčiných povinností došlo již v momentě, kdy inspektorce v roli spotřebitelky opomněla uvést veškeré potřebné informace a uvedla nepravdivé informace před tím, než učinila další rozhodnutí ohledně koupě – tedy setrvat v prodejně a absolvovat zkušební jízdu.

[49] Závěrem soud dodává, že v posuzovaném případě je praktika nekalá bez ohledu na to, zda spotřebitel dané zboží nakonec koupí, či nikoliv. Z tohoto důvodu není podstatná ani stěžovatelčina námitka interní statistikou, že asi 15 % zákazníků se po zkušební jízdě rozhodne vozidlo nekoupit.

IV. Závěr a náklady řízení

[50] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod ani pro zrušení napadeného rozsudku ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[51] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu